

Tyve helgener at bede til ved tandpine

Billedet er taget inde i gården i Sct. Catharinæ kloster i Ribe. I baggrunden kan man se kirken. Der er to velbevarede klostre tilbage i Danmark, et i Helsingør og et i Ribe, nemlig tiggermunkenes Sct. Catharinæ. Der bor ikke længere munke i klosteret; nu bruges det til boliger for ældre mennesker.

Tiggermunke holdt til i byerne. De havde valgt at leve et liv uden seksuelt samkvem med nogen (= cølibat), de skulle leve i fattigdom, og de måtte ikke eje noget. De første tiggermunke levede, som ordet siger, af at tigge deres daglige brød hos de lokale beboere i byen. Men efterhånden blev der skænket ejendomme og jord til dem. Paven havde nemlig sagt, at hvis man gav gaver til Guds tjenere, var det det samme som at give dem til Gud selv. Så man håbede, at gaver til tiggermunkene kunne hjælpe en selv til et liv efter døden. Det var ved gode gerninger, man skulle sikre sig sin frelse.

Der var to slags tiggermunke, gråbrødre og sortebrødre. De var opkaldt efter farven på deres munkedragt. Munkene i Sct. Catharinæ kloster var sortebrødre. De havde forskellige opgaver: de skulle bl.a. tage sig af de fattige og syge, de skulle undervise, de skulle skrive bøger af – alle bøger var skrevet af i hånden dengang – og de skulle bede syv gange i døgnnet.

Fattigdommen var stor i middelalderen. Men de fattige og hjemløse vidste, at der var hjælp at hente i klosteret. Så længe klosteret kunne hjælpe, gik ingen forgæves. Når man blev gammel og svagelig, tog ens børn sig af en, men hvis det ikke kunne lade sig gøre, kunne man være på klosteret til sin død. Til gengæld skulle klosteret så arve alt, når man døde.

Mange klostre hjalp også de syge efter bedste evne. Dels ved at prøve at helbrede med forskellige urter, og dels ved bøn. Mod pest var der 62 helgener at bede til, mod feber 129 og mod tandpine 20. For at blive rask måtte man simpelthen have troen i orden!

Det var ikke nødvendigt for almindelige mennesker at kunne læse. Alle bøger var meget dyre, fordi de var skrevet i hånden; kun meget få havde råd til at købe en bog. Det var udelukkende præster, munke og embedsmænd, der havde brug for at kunne læse. Derfor var der skoler i forbindelse med mange klostre og domkirker. Her gik de elever (drengene), der skulle være præster eller embedsmænd. De blev undervist af munke og af præster (teologer). Det sprog, de blev undervist i at kunne læse, skrive og tale, var ikke dansk. Det var latin. De fleste bøger var nemlig skrevet på latin, og hvis man rejste udenlands, kunne man altid klare sig på latin.

I Ribe stift har man kendskab til seks klostre, der er opstået i løbet af middelalderen (fire i Ribe, et i Seem og et i Løgumkloster). Efter Reformationen i 1536 blev klostrene nedlagt. Desværre havde det den konsekvens, at der ikke længere var nogen til at tage sig af de opgaver, som man var vant til, at klostrene stod for. Fattige og hjælpeløse havde ikke længere dem at henvende sig til.

Opgaver (it, dansk, kristendom, historie)

1. Gå på nettet på siden www.ribekloster.dk
2. Undersøg på hjemmesiden Sct. Catharinæ Klosters historie og tag stikord.
3. Undersøg på hjemmesiden, hvad klosteret bliver brugt til nu. Tag stikord.

